

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра кримінального судочинства та аналітичної діяльності

**ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА:
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ,
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ ТА
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАСАДИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16 травня 2024 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2024

УДК 343.1:33-049.5 (477) (06)

ББК 67.9(4Укр)311я431

Е 45

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 16 від 30 травня 2024 року)*

Е 45 **Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові засади** : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 травня 2024 року / відп. за вип. Є. Ю. Колосовський. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. – 484 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний репозитарій.
ISBN 978-966-337-730-8

До збірника увійшли тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економічна безпека: організаційно-правові, інформаційно-аналітичні та оперативно-розшукові засади».

Публікації відображають результати наукових пошуків авторів, присвячені висвітленню актуальних питань, пов'язаних з організаційно-правовими, інформаційно-аналітичними та оперативно-розшуковими заходами.

Для науковців, викладачів, державних службовців, фахівців, менеджерів підприємств та фінансових установ, викладачів, аспірантів, студентів, а також широке коло читачів, які досліджують проблеми економічної безпеки національної економіки.

Тези подаються в авторській редакції.

За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідальність несуть автори та наукові керівники учасників інтернет-конференції

УДК 343.1:33-049.5 (477) (06)

ББК 67.9(4Укр)311я431

ISBN 978-966-337-730-8

© Державний податковий університет, 2024

Мілімко Л. В.

Роль та значення фінансової безпеки
в системі економічної безпеки держави..... 97

Мосійчук Є. О.

Складові економічної безпеки України..... 102

Москаленко Р. В.

Економічна злочинність, деталізація та визначення..... 106

Нечипоренко А. В.

Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави 110

Пересунько Д. Д.

Економічна безпека як важлива функція держави 113

П'янов С. В.

Інвестиційна привабливість України в умовах воєнного стану
як складова економічної безпеки та стабільності держави 116

П'янов С. В.

Еволюція інститутів спільного інвестування
в Україні: шлях у 30 років від обслуговування
процесів великої приватизації до використання
у схемах з оптимізації оподаткування..... 120

Ревера А. О.

Важливість забезпечення економічної
безпеки України в умовах війни 127

Роменська К. М.

Роль фінансових потоків у забезпеченні безпеки держави 130

Рудая М. І.

Особливості визначення розміру матеріальних
збитків у контексті повоєнної відбудови
як забезпечення економічної безпеки держави 134

Нечипоренко А. В.,

*канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансів,*

Київський столичний університет

імені Бориса Грінченка,

м. Київ, Україна

ORCID ID 0000-0003-2494-1465

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У сучасних реаліях глобалізації та зростаючої взаємозалежності національних економік питання забезпечення економічної безпеки держави набуває особливої актуальності. В свою чергу, в системі економічної безпеки держави важливе місце займає фінансова безпека, адже від стану фінансової системи та ефективного управління фінансовими ресурсами залежить розвиток реального сектору економіки, добробут громадян та стійкість держави до зовнішніх і внутрішніх загроз.

Фінансова безпека являє собою надзвичайно складну багаторівневу систему, яку утворюють ряд підсистем, кожна з яких має власні структурні елементи та логіку розвитку [1]. Відповідно фінансова безпека має такі складові компоненти, як: банківська безпека; безпека небанківського фінансового сектору; боргова безпека; бюджетна безпека; валютна безпека; грошово-кредитна безпека.

Варто зауважити, що фінансова безпека є динамічною системою, а механізм її забезпечення містить сукупність організаційних та інституційно-правових заходів впливу, що спрямовані на діагностику та вирішення проблем, які створюють внутрішні та зовнішні загрози [2].

В основі фінансової безпеки держави лежить її спроможність самостійно здійснювати фінансову політику відповідно до національних інтересів. Тому до характерних рис фінансової безпеки в системі економічної безпеки держави слід віднести: захищеність національних інтересів у фінансовій сфері; стабільність та ефективність функціонування фінансової системи; фінансова незалежність та конкурентоспроможність; здатність до розширеного відтворення; сукупність заходів впливу на розвиток фінансової системи [3].

Питання забезпечення фінансової безпеки набуває особливого значення в умовах воєнного стану. Так, повномасштабна війна, розв'язана РФ проти України, спричинила безпрецедентні виклики для забезпечення фінансової безпеки нашої держави. Серед основних загроз варто виділити руйнування об'єктів критичної інфраструктури, зростання державних видатків на оборону, зменшення податкових надходжень через скорочення економічної активності, розбалансування фінансової системи, зростання інфляційного тиску. Окремі ризики пов'язані із загрозами кібербезпеці, можливими атаками на платіжні системи та функціонування банківської інфраструктури.

Для протидії цим викликам та зміцнення фінансової безпеки в умовах воєнного стану уряд України вживає відповідних заходів. Так, здійснюється мобілізація внутрішніх резервів та залучення зовнішніх фінансових ресурсів для підтримки економіки та фінансування оборонних витрат. Важливим джерелом є міжнародна фінансова допомога від країн-партнерів та міжнародних фінансових організацій. Уряд також вдається до оптимізації видатків державного бюджету та перерозподілу коштів на критично важливі потреби.

Крім того, Національний банк України та уряд уживають заходів для забезпечення стійкості банківської системи, безперебійного функціонування платіжної інфраструктури. Посилюється банківський нагляд, удосконалюються вимоги до капіталізації та ліквідності банків, застосовуються інструменти рефінансування для підтримки ліквідності.

До пріоритетних напрямів щодо зміцнення фінансової безпеки України варто віднести: оптимізацію системи оподаткування за рахунок підвищення її функціональності; поліпшення управління бюджетом з метою досягнення збалансованості бюджетів через оптимізацію структури та встановлення пріоритетності видаткових статей; формування достатнього обсягу фінансових ресурсів з метою виконання поставлених завдань в умовах кризових явищ, які спричинила війна; вдосконалення боргової політики зокрема через удосконалення механізму застосування інструментів позик; послідовне зниження темпів інфляції [4].

Таким чином, забезпечення фінансової безпеки є ключовим елементом зміцнення економічної стійкості України в умовах воєнного стану. Злагоджені зусилля державних інституцій, бізнесу та суспільства дозволять мінімізувати негативний вплив війни на фінансову систему та закласти підвалини для ефективного відновлення економіки в повоєнний період. Але одним з основних та найбільш суттєвих факторів, що сприятиме зміцненню фінансової безпеки є перемога України у війні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кужелєв М. О. Фінансова безпека як елемент економічної безпеки: зарубіжний і національний виміри. *Фінансова безпека в системі забезпечення національних економічних інтересів: проблеми і перспективи* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 26–28 травня 2016 р. Полтава : ПолтНТУ, 2016. С. 196–199.
2. Нечипоренко А. В., Хмара Л. С. Тенденції розвитку структурних складових фінансової безпеки України. *Бізнес Інформ*. 2019. № 12. С. 296–302.
3. Kuzheliev M. Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes : collective monograph. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 374–385.
4. Будник Л., Ронська О., Лісецька Л. Фінансова безпека держави в умовах воєнного стану. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 4(77). С. 138–147.